

**Zbatimi i Planit Kombëtar për Përafrimin e
Legjislacionit Mjedisor**

Një projekt për Shqipërinë financuar nga Bashkimi Evropian

Projekt

VKM për Normat e Cilësisë së Mjedisit për Ujërat Sipërfaqësorë¹

Drafti 1

Versioni 1

28 Korrik 2010

¹ Ky Vendim transponon Direktivën 2008/105/EC për Standardet e Cilësisë së Mjedisit në Fushën e Politikës së Ujërave

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI I MINISTRAVE

VENDIM

(Drafti 1 Versioni 2 i datës 20.06. 2011)

Nr. _____, datë _____

NORMAT E CILËSISË SË MJEDISIT PËR UJËRAT SIPËRFAQËSORË²

Në mbështetje të Nenit 100 të Kushtetutës dhe Nenit xxxx të Ligjit nr __, datë _____ “Për Mbrojtjen e Mjedisit” dhe Nenit xxxx të Ligjit nr __, datë _____ “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”, Këshilli i Ministrave;

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky Vendim ka si objekt miratimin e normave të cilësisë së mjedisit për ujërat sipërfaqësorë lidhur me substancat prioritare dhe disa ndotës të tjerë me qëllim arritjen e statusit të mirë kimik dhe të objektivave mjedisore të përcaktuara në Nenin 21 të Ligjit “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”.

II. Përkufizime

2. Të gjitha termat e përdorura në këtë Vendim kanë kuptimin që u është dhënë nga Ligji “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave” dhe Vendimi i Këshillit të Ministrave “Për Planin e Menaxhimit të Rrethit të Basenit Lumor”.

III. Normat e Cilësisë së Mjedisit

² Ky Vendim transponon Direktivën 2008/105/EC për Standardet e Cilësisë së Mjedisit në Fushën e Politikës së Ujërave.

3. Për ujërat sipërfaqësorë zbatohen Normat e Cilësisë së Mjedisit në Pjesën A të Aneksit I.
4. Normat e Cilësisë së Mjedisit për ujërat sipërfaqësorë zbatohen në përputhje me kërkesat e Pjesës B të Aneksit I.
5. Për kategori të caktuara të ujërave sipërfaqësorë si alternativë e Normave të Cilësisë së Mjedisit në Pjesën A të Aneksit I, mund të zbatohen Normat e Cilësisë së Mjedisit për sedimentin dhe/ose biotën. Në raste të tilla:
 - a. Normat e Cilësisë së Mjedisit për indet e kafshëve të gjahut (peshë e njomë) zbatohen si më poshtë duke zgjedhur atë indikator që është më i përshtatshëm për peshqit, molusqet, krustacet dhe llojet e tjera të biotës;
 - i. Për merkurin dhe përbërësit e tij, Norma e Cilësisë së Mjedisit prej 20 µg/kg, dhe/ose
 - ii. Për heksaklorobenzenin, Norma e Cilësisë së Mjedisit prej 10 µg/kg, dhe/ose
 - iii. Për heksaklorobutadienin Norma e Cilësisë së Mjedisit prej 55 µg/kg;
 - b. Përveç Normave të Cilësisë së Mjedisit të referuara në shkronjën (a) për sedimentin dhe/ose biotën për substanca të tjera të specifikuar sipas shkronjës (d) më poshtë mund të përcaktohen dhe zbatohen edhe Norma të tjera të Cilësisë së Mjedisit. Normat e tjera duhet të ofrojnë të paktën të njëjtin nivel mbrojtje si ato që përcaktohen në Pjesën A të Aneksit I;
 - c. Agjencia Kombëtare e Mjedisit përcakton shpeshhtësinë e monitorimit të biotës dhe/ose sedimentit për substancat e referuara në pikat (a) dhe (b), gjithsesi të paktën një herë në vit, në qoftë se në bazë të gjykimit dhe njohurive teknike të saj, nuk justifikohet një shpeshhtësi tjetër monitorimi; dhe
 - d. Plani i Menaxhimit të Rrethit të Basenit Lumor specifikon substancat për të cilin do të përcaktohen Normat e Cilësisë së Mjedisit në përputhje me pikën (b), arsyet dhe bazat për përdorimin e kësaj përqsajeje, Normat alternative të vendosura për Cilësinë e Mjedisit, përfshirë të dhënat dhe metodologjinë nga ku e kanë origjinën, kategoritë e ujërave sipërfaqësorë ku zbatohen, shpeshhtësinë e planifikuar të monitorimit dhe justifikimin për atë shpeshhtësi.
6. Këshilli i Ministrave, kur gjen zbatim Paragrafi 5, e amendon këtë Vendim për të përcaktuar substancat përkatëse, Normat përkatëse të Cilësisë së Mjedisit, shpeshhtësinë e monitorimit dhe kategoritë e ujërave sipërfaqësorë ku ato zbatohen.

IV. Monitorimi dhe analiza

7. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, ose institucioni i ngarkuar prej saj, kryen analizën e tendencës afatgjatë për substancat prioritare të listuara në Pjesën A të Aneksit I që kanë tendencë të akumulohen në sediment dhe/ose në biotë, bazuar në monitorimin e statusit të ujërave të kryer në përputhje me Nenin 69 të Ligjit nr. __, dt. __”Mbi menaxhimin e integruar të Ujërave”..

8. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, ose institucioni i ngarkuar prej saj, në kryerjen e analizës së referuar në Paragrafin 7 i kushton kujdes të veçantë substancave me numër 2, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 28 dhe 30 në Pjesën A të Aneksit I.
9. Agjencia Kombëtare e Mjedisit në përputhje me objektivat mjedisore të përcaktuara në Nenin 21 të Ligjit nr... dt... “Për menaxhimin e integruar të ujërave”, merr masat e nevojshme për të siguruar që përqendrimet e substancave prioritare, të listuara në Pjesën A të Aneksit I, në sediment dhe/ose biotën përkatëse të mos rriten shumë.
10. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, ose institucioni i ngarkuar prej saj, monitoron sedimentin dhe/ose biotën në mënyrë që të japë të dhëna të mjaftueshme për një analizë të besueshme të tendencës afat-gjatë.
11. Agjencia Kombëtare e Mjedisit kërkon që monitorimi i referuar në Paragrafin 10 të kryhet të paktën çdo tre vjet, nqse në bazë të gjykimit dhe njohurive teknike të saj, nuk justifikohet një shpeshtësi tjetër monitorimi.

V. Inventari i emetimeve, shkarkimeve dhe humbjeve

12. Agjencia Kombëtare e Mjedisit harton inventarët, përfshirë hartat e emetimeve, shkarkimeve dhe humbjeve të të gjitha substancave prioritare dhe ndotësve të tjerë të listuar në Pjesën A të Aneksit I, përfshirë përqendrimet e tyre në sediment dhe biotë sipas rastit, nqse janë të disponueshme.
13. Inventarët e referuar në Paragrafin 12 hartohen për çdo rreth baseni lumor apo pjesë të tij që shtrihet brenda Republikës së Shqipërisë.
14. Inventarët e referuar në Paragrafin 12 hartohen në bazë të informacionit të grumbulluar në përputhje me nenet 31 dhe 69 të Ligjit nr... dt... “Për menaxhimin e integruar të ujërave”, Vendimin Nr. ____, datë ____ “Për Regjistrin e Shkarkimit dhe Transferimit të Ndotësve” dhe të çdo të dhëne tjetër të disponueshme.
15. Periudha e referencës për vlerësimin e vlerave të ndotësve që duhen përfshirë në inventarët e referuar në Paragrafin 12 është një vit midis 2008 dhe 2010.
16. Inventarët e referuar në Paragrafin 12 përditësohen si pjesë e ri-shqyrtimit të analizës së karakteristikave të rrethit të basenit lumor përkatës në përputhje me Nenin 31.3 të Ligjit “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”.
17. Periudha e referencës për përcaktimin e vlerave në inventarët e përditësuar të referuar në Paragrafin 16 është viti përpara të cilit duhet të kryhet analiza.
18. Inventarët e përditësuar të referuar në Paragrafin 16 botohen në Planin të Menaxhimit të Rrethit të Basenit Lumor përkatës në përputhje me Nenin 17.4 të Ligjit “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”.

19. Inventarët dhe të gjithë përditësimet e tyre, përfshirë periudhat përkatëse të referencës, vihen në dispozicion të publikut falas në përputhje me Nenin 43 të Ligjit nr ____, datë ____ “Për mbrojtjen e mjedisit”.
20. Ministri, përmes një Urdhri që botohet në Fletoren Zyrtare, miraton udhëzime teknike për hartimin e inventarëve.

VI. Ndotja ndërkufitare

21. Sipas rastit, Plani i Menaxhimit të Rrethit të Basenit Lumor për trupat ujorë të ndikuar nga ndotja ndërkufitare specifikon nëse:
 - a. Norma e Cilësisë së Mjedisit është tejkaluar për shkak të një burimi ndotje jashtë juridiksionit të Republikës së Shqipërisë;
 - b. si rezultat i një ndotje të tillë ndërkufitare nuk mund të merren masa efektive për të respektuar Normat përkatëse të Cilësisë së Mjedisit;
 - c. janë zbatuar mekanizmat e koordinimit të përcaktuar në Nenin 18 të Ligjit “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”;
 - d. Sipas rastit, janë zbatuar dispozitat e nenit 21, 22 dhe 23 të Ligjit nr... dt... “Për menaxhimin e integruar të ujërave”; dhe
 - e. Një përmbledhje të masave që janë ndërmarrë në lidhje me ndotjen ndërkufitare.

VII. Dispozita Përfundimtare

22. Këshilli i Ministrave është përgjegjës për miratimin e akteve normative për zbatimin e Paragrafit 6.
23. Ministri është përgjegjës për miratimin e akteve normative për zbatimin e Paragrafit 20.
24. Ministri, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Këshilli Kombëtar i Ujërave dhe Këshillat e Baseneve Lumore janë përgjegjës për zbatimin e këtij Vendimi.
25. Ky vendim hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

SALI BERISHA

Aneksi I. Normat e Cilësisë së Mjedisit për substanca të caktuara

Pjesa A. Normat e Cilësisë së Mjedisit (EQN)

Për qëllime të kësaj tablele:

- MAC është Përqendrimi Maksimal i Lejueshëm
- AA është Mesatarja Vjetore
- Të gjitha vlerat janë në µg/L

Numri	Emri	Numri ⁽¹⁾ CAS	EQN ⁽²⁾ mesatare vjetore Ujërat ⁽³⁾ sipërfaqësorë të brendshme	EQN ⁽²⁾ mesatare vjetore Ujërat e tjerë sipërfaqësorë	MAC-EQN ⁽⁴⁾ Ujërat ⁽³⁾ sipërfaqësorë të brendshme	MAC-EQN ⁽⁴⁾ Ujërat e tjerë sipërfaqësorë
1	Alaklori	15972-60-8	0,3	0,3	0,7	0,7
2	Antraceni	120-12-7	0,1	0,1	0,4	0,4
3	Atrazina	1912-24-9	0,6	0,6	2,0	2,0
4	Benzeni	71-43-2	10	8	50	50
5	Difenileteri ⁽⁵⁾ i bromuar	32534-81-9	0,0005	0,0002	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
6	Kadmiumi dhe përbërjet e tij (në varësi të kategorive të fortësisë së ujit) (6)	7440-43-9	≤ 0,08 (Kategoria 1)	0,2	≤ 0,45 (Kategoria 1)	≤ 0,45 (Kategoria 1)
			0,08 (Kategoria 2)		0,45 (Kategoria 2)	0,45 (Kategoria 2)
			0,09 (Kategoria 3)		0,6 (Kategoria 3)	0,6 (Kategoria 3)
			0,15 (Kategoria 4)		0,9 (Kategoria 4)	0,9 (Kategoria 4)
			0,25 (Kategoria 5)		1,5 (Kategoria 5)	1,5 (Kategoria 5)
6a	Tetraklorur karboni ⁽⁷⁾	56-23-5	12	12	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
7	C10-13 Kloroalkanet	85535-84-8	0,4	0,4	1,4	1,4
8	Klorfenvinfos	470-90-6	0,1	0,1	0,3	0,3
9	Klorpirinfos (Etil klorpirinfos)	2921-88-2	0,03	0,03	0,1	0,1
9a	Pesticide ciklodiene:		Σ = 0,01	Σ = 0,005	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
	Aldrini ⁽⁷⁾	309-00-2				
	Dieldrini ⁽⁷⁾	60-57-1				
	Endrini ⁽⁷⁾	72-20-8				
	Izodrini ⁽⁷⁾	465-73-6				
9b	DDT total ⁽⁷⁾⁽⁸⁾	e pa aplikueshme	0,025	0,025	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
	para-para-DDT ⁽⁷⁾	50-29-3	0,01	0,01	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
10	1,2-Dikloroetani	107-06-2	10	10	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
11	Diklorometani	75-09-2	20	20	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
12	Di(2-etileksil)-ftalat (DEHP)	117-81-7	1,3	1,3	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
13	Diuroni	330-54-1	0,2	0,2	1,8	1,8
14	Endosulfani	115-29-7	0,005	0,0005	0,01	0,004
15	Fluoroanteni	206-44-0	0,1	0,1	1,0	1,0
16	Hekzakloro-benzeni	118-74-1	0,01 ⁽⁹⁾	0,01 ⁽⁹⁾	0,05	0,05
17	Hekzakloro- butadieni	87-68-3	0,1 ⁽⁹⁾	0,1 ⁽⁹⁾	0,6	0,6
18	Hekzakloro- cikloheksani	608-73-1	0,02	0,002	0,04	0,02
19	Izoproturoni	34123-59-6	0,3	0,3	1,0	1,0
20	Plumbi dhe përbërjet e tij	7439-92-1	7,2	7,2	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
21	Mërkuri dhe përbërjet e tij	7439-97-6	0,05 ⁽⁹⁾	0,05 ⁽⁹⁾	0,07	0,07
22	Naftaleni	91-20-3	2,4	1,2	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
23	Nikeli dhe përbërjet e tij	7440-02-0	20	20	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
24	Nonilfenoli (4- Nonilfenoli)	104-40-5	0,3	0,3	2,0	2,0
25	Oktilfenoli ((4- (1,1',3,3'- tetrametilbutil)- fenoli))	140-66-9	0,1	0,01	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme

Numri	Emri	Numri ⁽¹⁾ CAS	EQN ⁽²⁾ mesatare vjetore Ujërat ⁽³⁾ sipërfaqësorë të brendshme	EQN ⁽²⁾ mesatare vjetore Ujërat e tjerë sipërfaqësorë	MAC-EQN ⁽⁴⁾ Ujërat ⁽³⁾ sipërfaqësorë të brendshme	MAC-EQN ⁽⁴⁾ Ujërat e tjerë sipërfaqësorë
26	Pentakloro-benzeni	608-93-5	0,007	0,0007	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
27	Pentakloro-fenoli	87-86-5	0,4	0,4	1,0	1,0
28	Hidrokarburet poliaromatike (HPA) ⁽¹⁰⁾	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
	Benzo(a)pireni	50-32-8	0,05	0,05	0,1	0,1
	Benzo(b)fluoranteni	205-99-2	Σ = 0,03	Σ = 0,03	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
	Benzo(k)fluoranteni	207-08-9				
	Benzo(g,h,i)-perileni	191-24-2	Σ = 0,002	Σ = 0,002	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
	Indeno(1,2,3-cd)-pireni	193-39-5				
29	Simazina	122-34-9	1,0	1,0	4,0	4,0
29a	Tetrakloro-etileni ⁽⁷⁾	127-18-4	10	10	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
29b	Trikloro-etileni ⁽⁷⁾	79-01-6	10	10	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
30	Përbërjet e tributiltinës (Tributiltin-kimi)	36643-28-4	0,0002	0,0002	0,0015	0,0015
31	Trikloro-benzenet	12002-48-1	0,4	0,4	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
32	Trikloro-metani	67-66-3	2,5	2,5	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme
33	Trifluralina	1582-09-8	0,03	0,03	e pa aplikueshme	e pa aplikueshme

Shënime për Tabelën:

- (1) CAS: Shërbimi Kimik Abstrakt
- (2) Ky parametër është EQN e shprehur si vlerë mesatare vjetore (EQN-AA). Në qoftë se nuk specifikohet ndryshe, ajo aplikohet në përqendrimin total të të gjithë izomerëve.
- (3) Ujërat sipërfaqësorë të brendshëm përfshijnë lumenjtë, liqenet dhe trupat artificialë apo tepër të modifikuar.
- (4) Ky parametër është EQN e shprehur si përqendrimi maksimal i lejueshëm (MAC-EQN). Në rastet kur për MAC-EQN është bërë shënimi 'e pa aplikueshme', vlerat EQN-AA konsiderohen mbrojtëse ndaj pikut të ndotjes afatshkurtër për shkarkimet e vazhdueshme meqë ato janë konsiderueshëm më të ulëta se sa vlerat që rrjedhin në bazë të toksicitetit akut.
- (5) Për grupin e substancave prioritare të mbuluara nga difenileteret e bromuara (Nr.5) listuar në projekt-Vendimin Nr ____, datë ____ "Për Substancat Prioritare në Fushën e Politikës së Ujërave", përcaktohet një EQN vetëm për elementët e të njëjtit grup për numrat 28, 47, 99, 100, 153 dhe 154.
- (6) Për kadmiumin dhe përbërjet e tij (Nr.6) vlerat e EQN ndryshojnë në varësi të fortësisë së ujit siç specifikohet në pesë kategoritë (Kategoria 1: < 40 mg CaCO₃/l, Kategoria 2: 40 deri në < 50 mg CaCO₃/l, Kategoria 3: 50 deri në < 100 mg CaCO₃/l, Kategoria 4: 100 deri në < 200 mg CaCO₃/l dhe Kategoria 5: ≥ 200 mg CaCO₃/l).
- (7) Kjo substancë nuk është substancë prioritare.
- (8) DDT total përbëhet nga shuma e izomerëve 1,1,1-trikloro-2,2 bis (p-klorofenil) etani (numri CAS 50-29-3; numri EU 200-024-3); 1,1,1-trikloro-2(o-klorofenil)-2-(p-klorofenil) etani (numri CAS 789-02-6; numri EU 212-332-5); 1,1-dikloro-2,2 bis (p-klorofenil) etileni (numri CAS 72-55-9; numri EU 200-784-6); dhe 1,1-dikloro-2,2 bis (p-klorofenil) etani (numri CAS 72-54-8; numri EU 200-783-0).
- (9) Ministria, nqse nuk zbaton EQN-në për biotën, duhet të prezantojë EQN-në më strikte për ujin me qëllim që të arrihet i njëjti nivel mbrojtjeje si me EQN-

në për biotën që përcaktohet në Paragrafin 5 të këtij Vendimi. Plani i Menaxhimit të Rrethit të Basenit Lumor përcakton arsyet dhe bazat për përdorimin e kësaj përfaqëse, EQN-në alternative të përcaktuara për ujën, përfshirë të dhënat dhe metodologjinë prej së cilës është nxjerrë EQN alternative, dhe kategoritë e ujërave sipërfaqësore ku ajo zbatohet. Ky Vendim amendohet në mënyrë që të përcaktojë EQN-në alternative dhe kategoritë e ujërave ku zbatohet.

- (10) Për grupin e substancave prioritare të hidrokarbureve poliaromatike (HPA) (Nr 28), është e aplikueshme çdo EQN individuale, dmth EQN për Benzo(a)pirenin, EQN për shumën e Benzo(b)fluorantenit dhe Benzo(k)fluorantenit dhe EQN për shumën e Benzo(g,h,i)perilenit dhe Indeno(1,2,3-cd)pirenit.

Pjesa B. Zbatimi i Normave të Cilësisë së Mjedisit të përcaktuara në Pjesën A

1. Kolonat 4 dhe 5 të tabelës: Për çdo trup me ujëra sipërfaqësore zbatimi i EQN-AA do të thotë që, për çdo pikë monitorimi përfaqësuese në atë trup ujqor, mesatarja aritmetike e përqendrimeve të matura në kohë të ndryshme gjatë një viti nuk e tejkalon normën.
Llogaritja e mesatares aritmetike, metoda analitike e përdorur dhe, në rastet kur nuk ka metodë analitike të përshtatshme që plotëson kriteret minimale të performancës, metoda e zbatimit të EQN-së duhet të jetë në përputhje me legjislacionin që miraton specifikimet teknike për monitorimin kimik dhe cilësinë e rezultateve analitike, në përputhje me Ligjin “Për Menaxhimin e Integruar të Ujërave”.
2. Kolonat 6 dhe 7 të tabelës: Për çdo trup me ujëra sipërfaqësore, zbatimi i MAC-EQN do të thotë se përqendrimi i matur në cilëndo pikë monitorimi përfaqësuese brenda trupit ujqor nuk e tejkalon normën.
Megjithatë, në përputhje me pikën 1.3.4 të Aneksit V të projektvendimit “Për Përmbytjen, Zhvillimin dhe Zbatimin e Strategjisë Kombëtare të Ujërave, Planeve të Menaxhimit të Rrethëve të Bazeneve të Lumenjve dhe Planeve të Menaxhimit të Rrezikut nga Përmbytjet”, Ministria mund të prezantojë metoda statistikore, siç është llogaritja në nivel përqindjeje, për të siguruar një nivel të pranueshëm besimi dhe saktësie për përcaktimin e respektimit të MAC-EQN. Në këtë rast metodat statistikore duhet të respektojnë të gjitha rregullat e hollësishme të parashtruara në Urdhërin e Ministrit të botuar në Fletoren Zyrtare.
3. Me përjashtim të kadmiumit, plumbit, mërkurit dhe nikelit (këtej e tutje ‘metalet’) EQN-të e përcaktuara në këtë Aneks janë të shprehura si përqendrime totale në të gjithë kampionin e ujqit. Në rastin e metaleve EQN i referohet përqendrimit të holluar, dmth fazës së holluar të një kampioni ujqit të përfutur nga filtrimi me anë të një filtri 0,45 µm apo çdo para-trajtimi të barazvlefshëm.
4. Ministria kur vlerëson rezultatet e monitorimit në lidhje me EQN-në, mund të marrë në konsideratë:
 - a. përqendrimet natyrale të metaleve dhe përbërjeve të tyre, nqse ato pengojnë respektimin e vlerave EQN; dhe
 - b. fortësinë, pH apo parametrat e tjerë të cilësisë së ujqit që ndikojnë bio-disponueshmërinë e metaleve.